

ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ

„НАРАВОУЧЕНИЈА“

1. Срећна је земља која се око школа сложи.
2. Што год видимо да просвећени људи творе на општу корист, творимо и ми колико можемо.
3. Навикавамо младеж на добро, од тога све зависи...
4. Нек се не узда један народ да ће до просвећеног разума доћи ако му жене у простоти и варварству остају...
5. Нема горих људи од оних који се противе просвећењу и образовању народа. Такви, да могу, и сунце би угасили...
6. Учен и разуман човек свагда се учи и свагда зна да и даље мало зна.
7. Моја ће књига бити за свакога, који разумева наш језик и ко чистим и правим срцем жели ум свој просветити, и нараве побољшати...
8. Зао човек тражи узрок да учини зло, а кад не може да га нађе, а он и тако чини што је наумио.
9. Разуман се храни да живи, а безуман би рад живити само да се храни и гоји.
10. Блажен је и богат само онај који за добро читавог друштва ради и после себе лепо име оставља.
11. Свако се лакоми на лепу ружицу, а како увене, и не обазире се на њу, баца је под ноге.
12. Од добрих ћеш се добру научити: ако ли се међу зле помешаш, изгубићеш и оно што имаш ума...
13. Неучен не може да трпи науку, јер зна да ће, како наука дође, сва власт која је на сујеверју основана и утврђена пропасти. Мрак бежи стрмоглаво пред сунцем.

14. Карактер човека по беседи се познаје.
15. Власт и лепе науке подобне су живоме сребру које чине чудеса у искусним рукама, а може учинити и велика зла у неискусним...
16. Благо вама...ако возљубите мудрост и науку, зашто ово су дарови божији најмногоценији...
17. Богу је најближи онај којим разум управља...
18. Ко учи правила мудрости само зато да се неразумним смеје и руга, и да их осуђава, а не да сам бољи буде, тај се луд родио, лудо живи, и лудо ће умрети
19. Они који немају у глави врло често мисле да су мудрији него други.
20. Ко много говори обично мало мисли и расуђује, а и оно што мисли све му је непостојано и замршено; језик му пред памећу трчи, нити је кадар дати себи времена да расуди о оном што мисли рећи.
21. Достојанство разумног човека састоји се у разумној и просвећеној врлини, а не у слепој глупости.
22. Ко Богу није захвалан на дару постојања, живота и разумности, показује да је свега тога недостојан. Ко ником није захвалан на слаткој љубави и пријатељству, показује да нити кога љуби, нити га ко љуби, а чему такав живот? Но, хвала нека је Богу, оваквих чудовишта је мало.
23. Здрав разум и проницљиво расуђивање благородан је и прекрасан дар Божији, о којем смо дужни док смо год живи да се старамо и доводимо га до савршенства, и без њега не треба ни што мислити нити творити.
24. Права љубав не може бити без поштовања, а истинског поштовања нема без врлина. А врлина изискује здрави природни разум који, кад се јоште с науком сједини, онда саставља онај божанствени венац који краси и увенчава разумну душу.
25. Треба слушати шта и наши непријатељи о нама говоре и где треба поправити се.
26. Великој души и од самог непријатеља истина је драга, а слаби ум ни од пријатеља неће да прими

-
27. Погрешке ближњих ваља заборављати, јер смо сви погрешкама подложни, а добро учињено никада. Немој ништа почињати ни предузимати, пре него довољно не расудиш и добро не сазнаш каква ће чему последица бити. Последица не само овога привременога и краткога времена живота, но и саме вечности. Не реци ништа чега се можеш застидети, не учини ништа због чега се можеш покајати.
 28. Ко нејма ни пријатеља ни непријатеља, тај нејма у себи ништа ваљана.
 29. Онде се људи најбоље познаду кад имаду шта међу собом делити.
 30. Око лукавога гледа само на зло, а добро не упажа.
 31. Непостојан човек употребљава своје пријатеље као хаљине. Нова мода, ново одело, нова срећа, нови пријатељи.
 32. Ко у себи своје спокојство не находити, мучно ће га гди даље наћи.
 33. Није доста имати лепе вредности и способства; ваља знати добро с њима управљати.
 34. Ваљало би да људи весма љубе правду; зашто нико није рад да му бива неправда.